

Tylylcentrum
de witte vogel

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL
TYLTYLSCHOOL DE WITTE VOGEL
SO EN VSO VOOR LEERLINGEN MET
EEN MEERVOUDIGE BEPERKING

De MR van De Witte Vogel heeft een positief advies gegeven op 27 november 2013.

Het bestuur heeft het schoolondersteuningsprofiel op 29 januari 2014 vastgesteld

29-01-2013

Dit profiel is een aanvulling op het schoolondersteuningsprofiel zoals dat is gepubliceerd in

mei 2013.

Doel van deze aanvulling is samenwerkingsverbanden in de regio te voorzien van aanvullende informatie in het kader van het realiseren van een dekkend aanbod in de regio en het opstellen van criteria en procedures voor het verkrijgen van een toelaatbaarheidsverklaring. Bij het samenstellen van dit document is gebruik gemaakt van het SOP Zuid-Limburg en schoolondersteuningsprofielen van SWVZHW en SWV VO Delft.

Het profiel legt de focus op het beschrijven van de gespecialiseerde dieptezorg die in de huidige situatie door de scholen voor (V)SO geboden wordt. Waar mogelijk worden grenzen, mogelijkheden en ambities in het kader van Passend Onderwijs beschreven.

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

SO   VSO   AB¹

School: Tyltylcentrum De Witte Vogel

Adres: Willem Dreespark 307

Postcode: 2531SX

Plaats: Den Haag

Brinnr.:   03HW -

Identiteit: algemeen bijzonder

Tel.:   0703888850

E-mail: info@wittevogel.nl

Website: www.wittevogel.nl

Maakt deel uit van SWV(-en): PO/VO Westland / PO/VO Den Haag / PO/VO Zoetermeer / PO/VO Midden Delflanden /   /

Inspectie-arrangement: basis

Dit document is vastgesteld door het bestuur, na advies (G)MR.

Datum: 29 - 01 - 2014

Handtekening:

Naam, functie: Erik Los, directeur

ALGEMEEN

De school is onderdeel van bestuur RESPONZ.

De school heeft een formele (op overeenkomsten gebaseerde) samenwerkingsrelatie met :

- niet van toepassing
- Sophia Revalidatie
- Middin

¹ Aankruisen wat de school biedt: SO, VSO en/of AB. Dit profiel betreft alleen VSO/de VSO-afdeling.

Het gaat hier om samenwerking waar sprake is van gezamenlijk handelingsplan (bijv revalidatiecentrum of onderwijs-zorgcombinatie)

De school biedt (voortgezet) speciaal onderwijs aan leerlingen van 4 t/m 200 jaar van de volgende doelgroep(en) en omvang:

	1-10-2012	1-10-2011	1-10-2010	1-10-2009
☐ ZMLK		LL	LL	LL
☐ LG		LL	LL	LL
☒ MG	112	108	LL	LL
☐ LZ -somatisch		LL	LL	LL
☐ ZMOK		LL	LL	LL
☐ LZ -psychiatrisch		LL	LL	LL
☐		LL	LL	LL

Onderwijslokaties (aantal): 3

Adressen (buiten het hoofdgebouw) i.g.v. meerdere leslokaties:

Dependances aan: Willem Dreespark 302, Moskousingel 34 (Per 01-08-2016 op een nieuwbouwlocatie

Onderwijsniveaus die op onze school worden geboden (NB SOVSO: dit betreft VSO-afdeling):

		Leerjaren:	Bijzonderheden (Bijv: staatsexamen, of in samenwerking met ...)
VSO gericht op uitstroom naar dagactiviteitencentrum	☒		
VSO gericht op uitstroom naar arbeid	☐		
VSO praktijkonderwijs	☐		
VSO vmbo bb	☐		
VSO vmbo kb	☐		
VSO vmbo tl	☐		
VSO havo	☐		
VSO vwo	☐		
VSO AKA	☐		
VSO BKA	☐		
VSO leer-/werktraject	☐		
VSO anders, nl:	☐		
VSO anders, nl:	☐		
VSO anders, nl:	☐		

Lokaties andere activiteiten (leerwerkbedrijf, etc):

-

BESCHRIJVING VAN DE DOELGROEP

De doelgroep(en) zijn leerlingen met specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften in de school- en (vaak ook de) thuissituatie:

De doelgroep van De Witte Vogel zijn leerlingen met een meervoudige handicap (MG) of ernstig meervoudige handicap (EMG). In principe zijn alle leerlingen met een indicatie MG zijn welkom op De Witte Vogel. Concreet betekent dit een zeer uiteenlopende doelgroep: van de 'hogere MG-leerling' (IQ net onder de 70) tot de EMG-leerling. Een EMG-leerling is een leerling met een IQ onder de 35. Deze leerlingen met complexe, bijkomende problematiek hebben veel zorg en structuur nodig.

Leerlingen kunnen zeer verschillende bijkomende stoornissen hebben. Epilepsie komt bijvoorbeeld vaak voor. Er zijn ook leerlingen met ADHD, autisme, PDD-NOS, visusproblemen, etcetera.

De meeste leerlingen die onderwijs volgen op de Witte Vogel zijn ingestroomd vanuit het KDC. Dit KDC wordt geëxploiteerd door Middin en is onderdeel van Tytylcentrum De Witte Vogel. Leerlingen kunnen ook instromen vanuit bijvoorbeeld een Therapeutische Peutergroep (TPG) of een andere vorm van speciaal onderwijs (bijvoorbeeld voor zeer moeilijk lerenden of mytyl-tytylonderwijs). Instroom vanuit het regulier onderwijs komt bijna nooit voor.

Het voedingsgebied van De Witte Vogel is groot. Leerlingen van de Witte Vogel zijn voornamelijk afkomstig uit Den Haag, maar ook uit het Westland, Leidschendam-Voorburg, Delft, Nootdorp, Rijswijk, Den Hoorn, Zoetermeer en Delfgauw.

Toelating tot De Witte Vogel is mogelijk met een cluster 3 MG indicatie. Na de aanmelding bij de school start de interne procedure van de Commissie van Begeleiding (CvB) van de school. Deze commissie bestaat uit de afdelingsmanager/zorgcoördinator, de orthopedagoog, de revalidatiearts en de maatschappelijk werker. In principe zijn alle leerlingen met een cluster 3 MG indicatie plaatsbaar op De Witte Vogel. Wanneer blijkt dat de Witte Vogel geen passend aanbod kan bieden aan de leerling, gaat de CvB samen met de ouders op zoek naar andere mogelijkheden.

Bij het uitbrengen van het advies hanteert de CvB als centrale richtlijn dat door plaatsing op onze school het kind zijn recht op leren krijgt.

(kopiëren tekst over doelgroep uit SOP mei 2012, waar noodzakelijk actualiseren)

Onze doelgroep heeft extra ondersteuning nodig op het volgende gebied/de volgende gebieden:

- cognitief
- sociaal-emotioneel
- fysiek/medisch
- omgevingscontext

Onze school onderscheidt zich van andere scholen met dezelfde doelgroep op de volgende punten:

Onze school maakt deel uit van een centrum. Door een intensieve samenwerking binnen het MT en binnen de groepen tussen onderwijs en revalidatie kan een optimale afstemming plaats vinden en is er daadwerkelijk sprake van een interdisciplinair aanbod. Door de afstemming van onderwijs en revalidatie komt de leerling optimaal tot ontwikkeling, (bijv: in vergelijking met andere ZML-scholen hebben wij meer MG leerlingen en/of leerlingen met gemiddeld een lager IQ, of in vergelijking met andere scholen hebben wij meer leerlingen met internaliserende problematiek, of ...)

Instream:

De meeste leerlingen zijn **ingestroomd** vanuit (NB SOVSO; dit betreft alleen VSO-afdeling):

☐ regulier PO	100	%
☐ SBO		%
☒ SO		%
☐ regulier VO		%
☐		%
☐		%
☐		%

Procentueel deel is het gemiddelde van de afgelopen 3 jaar

Grenzen aan toelaatbaarheid:

Daarbij geven de volgende uitgangspunten richting.

- De school heeft de capaciteit en kennis om de noodzakelijke medische expertise/zorg voor de leerlingen te leveren;
- De leerling is in cognitieve en communicatieve bereikbaar voor onderwijs;
- De school heeft de capaciteit en kennis om de noodzakelijke onderwijsondersteuning aan de leerling te bieden;
- De leerling mag problematisch gedrag vertonen wat beïnvloedbaar is en binnen de context van een groep aanvaardbaar is voor leerlingen en medewerkers;
- De leerling kan binnen de gebouwtechnische en materiële omstandigheden op een verantwoorde wijze functioneren.

(kopiëren tekst uit SOP mei 2012, waar noodzakelijk actualiseren)

Toelating en terugplaatsing:

Criteria en procedure voor toelating (incl. leden van de CVB):

Toelating tot De Witte Vogel is tot op heden mogelijk met een cluster 3 MG indicatie. Na de aanmelding bij de school start de interne procedure van de Commissie van Begeleiding (CvB) van de school. Deze commissie bestaat uit de afdelingsmanager/zorgcoördinator, de orthopedagoog, de revalidatiearts en de maatschappelijk werker. In principe zijn alle leerlingen met een cluster 3 MG indicatie plaatsbaar op De Witte Vogel. Wanneer blijkt dat de Witte Vogel geen passend aanbod kan bieden aan de leerling, gaat de CvB samen met de ouders op zoek naar andere mogelijkheden.

Bij het uitbrengen van het advies hanteert de CvB als centrale richtlijn dat door plaatsing op

onze school het kind zijn recht op leren krijgt.

(kopiëren tekst uit SOP mei 2012, waar noodzakelijk actualiseren)

Dit zijn de criteria zoals ze gelden tot 1-8-2014. Daarna geeft het SWV een toelaatbaarheidsverklaring af voor het (V)SO.

Percentage terugplaatsing naar regulier onderwijs: 0 % (gemiddelde over laatste 3 jaar)

Uitstroom:

De meeste leerlingen verlaten de school rond hun 18 tot 20e levensjaar.

En stromen ze uit naar *(NB SOVSO; dit betreft alleen VSO-afdeling)*:

☐ MBO		%
☐ HBO / WO		%
☐ Vrije bedrijf		%
☐ Sociale werkvoorz.		%
☒ Dagbesteding	95	%
☒ Elders (thuis)	5	%
☐		%

Procentueel deel is het gemiddelde van de afgelopen 3 jaar (het betreft hier einduitstroom, geen tussentijdse uitstroom)

ONDERWIJS: AANBOD EN ORGANISATIE VOOR GEPLAATSTE LEERLINGEN

Onderwijsvisie:

De Witte Vogel biedt speciale ondersteuning aan leerlingen, die door hun beperking niet in staat zijn om deel te nemen aan het reguliere onderwijs. Dit gebeurt aan de hand van het ontwikkelingsperspectief en individuele handelingsplannen. Deze plannen zijn afgeleid van de groepsplannen. Het onderwijs wordt geboden in vier leerroutes. Een groepsteam is verantwoordelijk voor de zorg en het onderwijs voor zowel de groep als de individuele leerlingen. Methodes voor tytylonderwijs zijn zeer beperkt beschikbaar, het onderwijs wordt door het personeel aangepast aan de specifieke kenmerken van de doelgroep. Bovenstaande wordt hieronder uitgewerkt.

Iedere leerling heeft een individueel handelingsplan. De Witte Vogel werkt met een zeer uitgebreid handelingsplan, met daarin de volgende onderdelen:

- Algemene gegevens over de leerling;
- Medische en psychodiagnostische gegevens;
- Huidige situatie op de volgende gebieden:
  - o Sociaal-emotionele ontwikkeling
  - o Communicatie
  - o Houding en motoriek
  - o Zintuiglijke waarneming
  - o Spelen en leren

- o Praktische redzaamheid
- Persoonsbeeld (korte omschrijving van het kind) en begeleidingsafspraken (zaken die iedereen moet weten die met de leerling omgaat, ten aanzien van een aantal onderdelen zoals communicatie en ontwikkelingsstimulering);
- Handelingsplan (doelen voor de komende periode);
- Voorzieningen- en medicatielijst.
- Ontwikkelingsperspectief

Dit handelingsplan wordt opgesteld door het groepsteam en vastgesteld door de CvB, voor de periode van een schooljaar. Het handelingsplan wordt altijd besproken en geëvalueerd met en ondertekend door de ouders.

Daarnaast beschikken alle leerlingen over een portfolio. Met dit portfolio kunnen leerlingen laten zien wat zij hebben geleerd en waartoe zij in staat zijn.

Samenstelling groepen:

De groepen zijn samengesteld op basis van leeftijd, belevingswereld, ontwikkelingsniveau en speciale zorg die de leerling nodig heeft. Sommige leerlingen hebben voor 20% van de onderwijstijd zorg nodig, bij andere leerlingen gaat dit om 80% van de onderwijstijd.

De groepsgrootte is op dit moment gemiddeld 8 leerlingen. In EMG-groepen zitten, zo mogelijk, maximaal zeven leerlingen in verband met de grotere zorgbehoefte van deze leerlingen.

(kopiëren tekst uit SOP mei 2012, waar noodzakelijk actualiseren)

Onderwijstijd en behandelstijd:

Schooltijden: 08.45-12.30 13.30-15.30, ma, di,do,vr. Wo. 08.45-12.30 *(kopiëren tekst uit SOP mei 2012, waar noodzakelijk actualiseren)*

Leerlingen een indicatie hebben, kunnen (indien noodzakelijk) onder schooltijd de volgende therapieën volgen: Ergotherapie, fysiotherapie, logopedie, muziektherapie, Senso-Motorische Begeleiding

Eventuele bijzonderheden naast therapieën: Onze leerlingen hebben, als gevolg van hun beperking (intensieve) ondersteuning nodig bij ADL. Hiertoe beschikt elke groep over een klassenassistent(e) en tevens zijn er verzorgingsassistenten aanwezig binnen de afdeling. Er zijn meerder ruime verzorgingsruimtes aanwezig. *(bijv: een deel van onze leerlingen heeft rusttijden of ondersteuning bij de ADL nodig)*

Omgaan met verschillen en speciale onderwijs- en ontwikkelingsbehoeften:

ontwikkelingsperspectief

Voor alle leerlingen wordt een ontwikkelingsperspectief gemaakt en minimaal jaarlijks geëvalueerd.

één plan onderwijs en zorg

Groepsplan, individueel handelingsplan, leerroutes, leerstofsysteem en leerlijnen **

De Witte Vogel onderscheidt vier leerroutes, waarbij duidelijk onderscheid gemaakt is tussen het ontwikkelingsperspectief voor de SO en VSO afdeling.

- In leerroute 1 zitten leerlingen met een lichamelijke beperking en een licht verstandelijke beperking. Deze leerlingen kunnen ook bijkomende stoornissen en problemen hebben, het IQ van deze leerlingen ligt tussen de 50 en 70. Het na te streven eindniveau van het SO is niveau 8 van de ZML leerlijnen*. Dit niveau ligt tussen halverwege groep 3 en eind groep 4 van het regulier basisonderwijs.

Het na te streven eindniveau van het VSO is eindniveau 12 van de ZML leerlijnen. Dit is

ongeveer het niveau van midden groep 5 in het regulier onderwijs.

- In leerroute 2 zitten leerlingen met een lichamelijke beperking en een matig verstandelijke beperking. Soms hebben deze leerlingen bijkomende stoornissen en problemen, het IQ van deze leerlingen ligt tussen de 35 en 50. Het na te streven eindniveau van het SO voor deze leerlingen is niveau 6 van de ZML leerlijnen. Dit komt overeen met maximaal groep 3 van het regulier basisonderwijs.

Het na te streven eindniveau voor het VSO is voor deze leerlingen niveau 8 van de ZML leerlijnen.

- In leerroute 3 zitten leerlingen met een ernstige verstandelijke beperking en een lichamelijke beperking, waarbij vaak ook sprake is van andere stoornissen. De leerlingen hebben veel structuur, individuele begeleiding en zorg nodig. Het IQ van deze leerlingen ligt tussen de 20 en 35. Het na te streven eindniveau voor het SO is voor deze leerlingen niveau 1 van de ZML leerlijnen, voor het VSO is dat niveau 2 van de leerlijnen ZML.

- In leerroute 4 zitten leerlingen met een diepe verstandelijke beperking en een lichamelijke beperking waarbij vaak ook sprake is van andere stoornissen. De leerlingen hebben veel structuur, individuele begeleiding en zorg nodig, hun IQ is lager dan 20. Het na te streven eindniveau voor het SO is niveau 4 van de Plancius leerlijnen*, voor het VSO is dat niveau 6 van de Plancius leerlijnen.

Op basis van de leerroutes wordt voor iedere groep een groepsplan gemaakt. Dit groepsplan is aangepast aan de specifieke kenmerken van de leerlingen in de groep.

Iedere groep heeft een eigen groepsteam. Dit team bestaat uit alle medewerkers die met de groep werken: leerkracht(en) of onderwijsbegeleider(s), assistenten, therapeuten, orthopedagoog en maatschappelijk werker. Het groepsteam bespreekt alle zaken die met de leerling en de groep te maken hebben.

(E)MG leerlingen leren het beste in reële situaties. Het onderwijs is daarom praktisch en functioneel. Specifieke methodes voor tytylonderwijs zijn zeer beperkt beschikbaar. Wel zijn er passende leerlijnen ZML die een goede handreiking bieden voor het te voeren onderwijsaanbod. Methodes voor (speciaal) basisonderwijs, praktijkonderwijs en ZML-onderwijs worden door het personeel aangepast aan de doelgroep.

Binnen het VSO wordt, voor de MG-leerlingen, oriëntatie op arbeid een steeds groter onderdeel van het onderwijsprogramma. Daarbij wordt gekeken naar de uitstroommogelijkheden van de leerling en wat de leerling daarvoor nodig heeft.

Specifieke concepten/uitgangspunten die centraal staan in het onderwijs van De Witte Vogel:

- Ontwikkelingsgericht leren. De wetenschappelijke bases hiervoor zijn bijvoorbeeld de theorieën van Meichenbaum, Vygotsky en Piaget. Kern is dat aan leerlingen een uitdagende leeromgeving wordt geboden waarin zij zich kunnen ontwikkelen.

- Een veilig pedagogisch klimaat. Juist voor deze doelgroep is een veilig pedagogisch klimaat als basis voor leren en ontwikkeling van groot belang.

- Sensomotorische Integratie- dit gaat om de samenwerking tussen waarneming en de activiteit die daar het gevolg van is;

- Ondersteunde communicatie- personeel van De Witte Vogel maakt veel gebruik van gebaren en pictogrammen;

- "Gymmen op de mat" wordt met name bij de EMG-groepen toegepast. Bij het bewegingsonderwijs aan deze leerlingen wordt gebruik gemaakt van dit concept voor mensen met een mentale beperking, dat is gebaseerd op het principe dat door beweging de persoonlijkheidsontwikkeling gestimuleerd kan worden.

(kopiëren tekst uit SOP mei 2012, waar noodzakelijk actualiseren)

** Door de CED groep zijn voor leerlingen met een IQ tot 35 en voor ZML-leerlingen leerlijnen ontwikkeld. Deze zijn ter informatie toegelicht in de bijlage van het SOP mei 2012.

Continuïteit onderwijszorg:

Zorgstructuur:

Na aanmelding van een leerling neemt de trajectbegeleider contact op voor een kennismakingsgesprek. Samen met de orthopedagoog en revalidatiearts wordt de benodigde informatie besproken. er wordt een ontwikkelingsprofiel opgesteld, met daarin het ontwikkelingsperspectief en de leerroute waarin de leerling wordt geplaatst. Gezien het interdisciplinair werken kiezen wij ervoor om ook voor elke leerling een individueel handelingsplan op te stellen. In dit handelingsplan bevat de volgende onderdelen

- Algemene gegevens over de leerling;
- Medische en psychodiagnostische gegevens;
- Huidige situatie op de volgende gebieden:
  - o Sociaal-emotionele ontwikkeling
  - o Communicatie
  - o Houding en motoriek
  - o Zintuiglijke waarneming
  - o Spelen en leren
  - o Praktische redzaamheid
- Persoonsbeeld (korte omschrijving van het kind) en begeleidingsafspraken (zaken die iedereen moet weten die met de leerling omgaat, ten aanzien van een aantal onderdelen zoals communicatie en ontwikkelingsstimulering);
- Handelingsplan (doelen voor de komende periode);
- Voorzieningen- en medicatielijst.
- Ontwikkelingsperspectief

Dit handelingsplan wordt opgesteld door het groepsteam en vastgesteld door de CvB, voor de periode van een schooljaar. Het handelingsplan wordt altijd besproken en geëvalueerd met en ondertekend door de ouders. Gedurende het jaar vinden er doelenbesprekingen en HPbesprekingen plaats waarmee de ontwikkeling van de leerling in beeld wordt gebracht en geëvalueerd. Op basis hiervan worden nieuwe doelen gesteld.

De doelenbepaling gebeurt op basis van leerlijnen, welke gescoord worden in DATACARE(LVS)

Daarnaast beschikken alle leerlingen over een portfolio. Met dit portfolio kunnen leerlingen laten zien wat zij hebben geleerd en waartoe zij in staat zijn.

(korte beschrijving van intake en plaatsing, niveaus van zorg, wie aanspreekpunt is voor ontwikkeling/ondersteuning van de Leerling (indien van toepassing: rol van de mentor), soort besprekingen die gevoerd worden (bijv leerlingbespreking, handelingsplanbespreking waar medisch personeel bij aanwezig is, etc.)gebruik methode-onafhankelijke toetsen voor volgen leerontwikkeling?)

Leerlingvolgsysteem en rapporten:

De school maakt gebruik van het digitale leerlingvolgsysteem: Datacare (LVS 2000)

De leerlingen krijgen 2 keer per jaar een rapport mee naar huis.

Eventuele bijzonderheden over dit rapport: Dit is een portfolio met foto's (bijv: pictorapport, oid)

Arbeidstoeleiding en Stage:

Onze leerlingen lopen wel/geen stage. Bijzonderheden over de invulling van de stage zijn te vinden De meeste leerlingen verlaten De Witte Vogel tussen hun 16e en 20e levensjaar.

Meestal stromen ze uit naar een dagactiviteitencentrum. Afhankelijk van hun niveau is dat een belevingsgericht of arbeidsgericht dagactiviteitencentrum. Heel soms kan een leerling met een uitkering terecht op een gesubsidieerde arbeidsplek in een sociale werkvoorziening

of het vrije bedrijf. Dit alles gebeurt in intensieve samenwerking met netwerkpartners..

Randvoorwaarden, Thuisituatie, Wonen en Vrije tijd:

Ouders zijn op de volgende manier betrokken bij onze school:

De Witte Vogel ziet ouders als eindverantwoordelijk voor hun kind en partner in het proces van onderwijs en revalidatie.

Ouders hebben regelmatig schriftelijk en mondeling contact met het personeel. In het begin is dat dagelijks contact, in de loop van de schoolperiode neemt de frequentie af om ouders te laten wennen aan de contactfrequentie van het dagactiviteitencentrum. Voor ouders is dit contact met het personeel heel belangrijk, omdat hun kinderen meestal niet in staat zijn te vertellen over hun (school)dag. Het contact van ouders richting school is ook van belang, bijvoorbeeld over (veranderende) medicatie van de leerling.

Ouders worden uitgenodigd voor informatie-avonden en minimaal één keer per jaar wordt het handelingsplan besproken en geëvalueerd met ouders. Eén keer per jaar gaan de leerkracht/onderwijsbegeleider en klassenassistent op huisbezoek.

Een oudercommissie helpt bij het organiseren en/of ondersteunen van activiteiten voor de leerlingen.

(kopiëren tekst uit SOP mei 2012, waar noodzakelijk actualiseren)

Bijzonderheden/aanvullingen:

(bijv. specifieke projecten of ondersteuning die thuisituatie of vrije tijd raken)

VOORZIENINGEN

Beschrijving van de speciale voorzieningen volgens het huidige arrangement op de volgende vijf velden:

1. De hoeveelheid aandacht/handen in de groep.
2. Speciale onderwijsmaterialen en aanpak.
3. De ruimtelijke omgeving.
4. Expertise.
5. Samenwerking met externe instanties rond de zorg voor deze leerlingen.

1. AANDACHT

De groepsgrootte:

De groepen zijn samengesteld op basis van leeftijd, belevingswereld, ontwikkelingsniveau en speciale zorg die de leerling nodig heeft. Sommige leerlingen hebben voor 20% van de onderwijstijd zorg nodig, bij andere leerlingen gaat dit om 80% van de onderwijstijd.

De groepsgrootte is op dit moment gemiddeld 8 leerlingen. In EMG-groepen zitten, zo mogelijk, maximaal zeven leerlingen in verband met de grotere zorgbehoefte van deze leerlingen.

(kopiëren tekst uit SOP mei 2012, waar noodzakelijk actualiseren)

Disciplines in de school (inzetbaar t.b.v. onderwijs en ondersteuning naast en in de klas):

☒ Orthopedagoog / Psycholoog		FTE
☒ Logopedie		FTE
☒ Maatschappelijk werk		FTE
☒ Fysiotherapie		FTE
☒ Ergotherapie		FTE
☒ Verpleegkundige		FTE
☐ Spel- / Creatieve therapie		FTE
☒ IB		FTE
☐ RT		FTE
☐ Psychologisch assistent		FTE
☒ Stagebegeleiding		FTE
☒ ICT		FTE
☐ Externe inzetbaar: AB		FTE
☒ Vakleerkrachten: Bewegingsonderwijs		FTE
☐ Anders, nl.: Muziektherapeut		FTE
☒ Anders, nl.: Revalidatiearts		FTE
☒ Anders, nl.: Revalidatietechniek		FTE

2. MATERIALEN en AANPAK

Materialen en aanpak met speciale didactische kenmerken (gericht op extra cognitieve ondersteuning die de leerlingen nodig hebben²):

Op basis van de leerroutes wordt voor iedere groep een groepsplan gemaakt. Dit groepsplan is aangepast aan de specifieke kenmerken van de leerlingen in de groep. Iedere groep heeft een eigen groepsteam. Dit team bestaat uit alle medewerkers die met de groep werken: leerkracht(en) of onderwijsbegeleider(s), assistenten, therapeuten, orthopedagoog en maatschappelijk werker. Het groepsteam bespreekt alle zaken die met de leerling en de groep te maken hebben.

(E)MG leerlingen leren het beste in reële situaties. Het onderwijs is daarom praktisch en functioneel. Specifieke methodes voor tyltylonderwijs zijn zeer beperkt beschikbaar. Wel zijn er passende leerlijnen ZML die een goede handreiking bieden voor het te voeren onderwijsaanbod. Methodes voor (speciaal) basisonderwijs, praktijkonderwijs en ZML-onderwijs worden door het personeel aangepast aan de doelgroep. Binnen het VSO wordt, voor de MG-leerlingen, oriëntatie op arbeid een steeds groter onderdeel van het onderwijsprogramma. Daarbij wordt gekeken naar de uitstroombmogelijkheden van de leerling en wat de leerling daarvoor nodig heeft.

Specifieke concepten/uitgangspunten die centraal staan in het onderwijs van De Witte

² Deze informatie sluit aan op de extra ondersteuning die onze doelgroep nodig heeft (zie pagina 4 bij doelgroepbeschrijving).

Vogel:

- Ontwikkelingsgericht leren. De wetenschappelijke bases hiervoor zijn bijvoorbeeld de theorieën van Meichenbaum, Vygotsky en Piaget. Kern is dat aan leerlingen een uitdagende leeromgeving wordt geboden waarin zij zich kunnen ontwikkelen.
- Een veilig pedagogisch klimaat. Juist voor deze doelgroep is een veilig pedagogisch klimaat als basis voor leren en ontwikkeling van groot belang.
- Sensomotorische Integratie- dit gaat om de samenwerking tussen waarneming en de activiteit die daar het gevolg van is;
- Ondersteunde communicatie- personeel van De Witte Vogel maakt veel gebruik van gebaren en pictogrammen;
- "Gymmen op de mat" wordt met name bij de EMG-groepen toegepast. Bij het bewegingsonderwijs aan deze leerlingen wordt gebruik gemaakt van dit concept voor mensen met een mentale beperking, dat is gebaseerd op het principe dat door beweging de persoonlijkheidsontwikkeling gestimuleerd kan worden.

(bijv pictogrammen, speciale methodes-dus niet alle methodes noemen, leren in kleine stapjes, time-timers, huiswerkbegeleiding, examentraining, etc.)

Materialen en aanpak met speciale pedagogische/psychologische kenmerken (gericht op extra sociaal-emotionele ondersteuning die de leerlingen nodig hebben³):

(bijv methodes voor sociaal emotionele ontwikkeling, speciale afspraken of aanbod tijdens pauzes of vrije momenten, speciale aanpak op het gebied van gedrag, etc.)

Materiaal en aanpak gericht op aanpassing aan kindspecifieke fysieke en medische belemmeringen (gericht op extra fysieke/medische ondersteuning die de leerlingen nodig hebben⁴):

Ons gebouw is volledig rolstoeltoegankelijk. Daarnaast zijn de verzorgingsruimtes aangepast. Aangezien elke leerling een specifieke hulpvraag heeft, valt op dat er o.a. ook veel aangepast materiaal en hulpmiddelen aanwezig zijn, zoals aangepaste stoelen, statafels, tilliften etc. Een grote groep medewerkers is geschoold om een aantal voorbehouden medische handelingen uit te voeren (sonde-voeding, catheteriseren, etc). Voor de ondersteuning van deze groep is drie dagen een schoolverpleegkundige aanwezig.

In 2016 gaan wij naar een nieuw gebouw, waarin wij weer in een up to date gebouw zitten. Hierbij is het streven om het buitenterrein in te gaan richten op de diverse doelgroepen binnen onze school, te denken valt aan snoezelen in de buitenlucht, maar ook een aangepast sportveld voor leerlingen met een beperking.

Meer en meer neemt de ICT toe, ook binnen onze school. Daarom investeren wij in het gebruik van IPADS en Smartboards, om zo ook de mogelijkheden van onze leerlingen op dit gebied verder te benutten. Hierbij is de intensieve samenwerking tussen school en de expertise van de revalidatie van toegevoegde waarde.

(bijv aangepaste toetsenborden, aangepast meubilair, bijzonderheden op schoolplein, speciale apparatuur, etc)

Bijzonderheden:

³ Zie 1.

⁴ Zie 1.

3. FYSIEKE OMGEVING EN VERVOER

FYSIEKE OMGEVING

De school kent de volgende speciale en extra ruimtelijke voorzieningen (gericht op de extra ondersteuning in de omgevingscontext die de leerlingen nodig hebben⁵):

- verzorgingsruimte(s)
- rolstoeltoegankelijk
- snoezelruimte
- prikkelarme lokalen
- aangepaste toiletten
- praktijklokalen/-voorzieningen:
  - keuken
  - tuinkas
  -
  -
  -
  -
  -
- zwembad intern
-
-
-

Toelichting en bijzonderheden

De school heeft veel speciale en extra voorzieningen, in vergelijking met een reguliere school. Bijvoorbeeld een snoezelruimte, behandel- en therapieruimtes, een zwembad (i.i.g. tot aan de nieuwbouw), tilliften, een speel-o-theek met speelgoed speciaal voor kinderen met een beperking en een aangepaste keuken.

VERVOER

Ongeveer 80% van de leerlingen komt met aangepast leerlingenvervoer naar school.

Eventuele bijzonderheden: *(bijv. school beschikt over eigen bus, oid)*

4. EXPERTISE

Algemeen:

Tylylcentrum De Witte Vogel is een centrum dat zowel onderwijs als zorg en revalidatiebehandeling biedt. Op het centrum werkt daarom veel personeel, met uiteenlopende expertise. Een deel van het personeel is in dienst bij Middin of Sophia

⁵ Zie 1.

Revalidatie, maar werkt uitsluitend voor De Witte Vogel.

Alle leerlingen krijgen onderwijs van een leerkracht of onderwijsbegeleider. Een onderwijsbegeleider is een zeer ervaren en competente klassenassistent die, na interne en externe bijscholing, les geeft aan de EMG-groepen onder eindverantwoordelijkheid van de Intern Begeleider. In alle klassen is full-time een klassenassistent aanwezig.

Naast leerkrachten, onderwijsbegeleiders, klassenassistenten en verzorgingsassistenten is de volgende expertise aanwezig in het team van De Witte Vogel: een Intern Begeleider (IB-er); fysiotherapeuten; logopedisten; ergotherapeuten; orthopedagogen; revalidatiearts; maatschappelijk werkers; leerkrachten bewegingsonderwijs; muziektherapeut; schoolverpleegkundige en een stagecoördinator VSO.

Voor personeel van De Witte Vogel is het van belang dat ze om kunnen gaan met mensen met een beperking. Het personeel kan buiten kaders denken en inspelen op individuele hulpvragen van kinderen. Verder moeten zij kunnen werken in een (interdisciplinair) team, helder kunnen communiceren en flexibel zijn.

(kopiëren tekst uit SOP mei 2012, waar noodzakelijk actualiseren)

Team- en specifieke expertise:

Al ons personeel heeft expertise op het gebied van:

Omdat deze leerlingen vaak langzaam ontwikkelen en methodes voor tytylonderwijs niet beschikbaar zijn, zijn personeelsleden van de Witte Vogel ook zeer geduldig en creatief en hebben ze oog voor kleine ontwikkelingsstapjes. Ze hebben specialistische kennis van de doelgroep en kunnen heel goed samenwerken, juist ook met mensen van een ander vakgebied binnen het groepsteam.

Specifieke expertise bij teamleden/delen van het team:

Wij hebben meerdere collega's met master SEN, gericht op MGleerlingen. Daarnaast hebben wij gespecialiseerde leerkrachten op het gebied van ICT, Arbeidstoeleiding en Ernstig Meervoudige Gehandicapte leerlingen. Daarnaast zijn onze klassenassistenten opgeleid om gespecialiseerde zorg uit te voeren (sondevoeding, catheteriseren, etc).

(bijv. master SEN, anti-deskundigheid, AKA-gecertificeerd, bepaalde handelingen op gebied van zorg/ADL kunnen en mogen doen)

5. SAMENWERKING MET ANDERE INSTANTIES

In het SOP van mei 2012 staat beschreven met welke externe partners wij te maken hebben. In onderstaand overzicht een weergave van de frequentie van dat contact:

	<i>nooit</i>	<i>sporadisch</i>	<i>regelmatig</i>	<i>vaak</i>	<i>integraal handelingsplan</i>
--	--------------	-------------------	-------------------	-------------	-------------------------------------

AMBULANTE DIENSTVERLENING EN ARRANGEMENTEN

ARRANGEMENTEN

Onze school biedt de volgende arrangementen (naast langdurige plaatsing en eventueel AB): (bijv. diabetesprojecten, kortdurende opvang en begeleiding, crisisinterventie, etc.)

TOEKOMST

Ambitie

Ambitie in brede zin: (nieuwe) doelgroepen, verdieping expertise, nevenvestigingen, andere zaken die relevant zijn richting toekomst en passend onderwijs.

De Witte Vogel krijgt nieuwbouw, streven is om in 2015 te verhuizen. Alle leerlingen van de Witte Vogel en kinderen van het KDC van Middin komen dan in één gebouw. Zowel in het huidige als in het nieuwe gebouw is plek voor maximaal 120 leerlingen (en 24 full-time plekken voor het KDC). Tevens zal Sophia Revalidatie participeren in de nieuwbouw, zodat alles in één gebouw kan plaats vinden.

Aandachtspunt voor de toekomst is de instroom. Nu stromen veel kinderen in vanuit het KDC. Ouders gaan er van uit dat doorstromen naar het onderwijs van De Witte Vogel mogelijk is, als zij hun kind aanmelden bij het KDC. In de toekomst bepaalt het nieuwe samenwerkingsverband Passend Onderwijs welke leerlingen onderwijs volgen binnen het Speciaal Onderwijs. Tytylcentrum De Witte Vogel zet graag haar expertise in bij de zorgtoewijzing voor deze specifieke doelgroep.

Een concrete ambitie van De Witte Vogel is, om leerlingen met ernstige visusbeperking zoals (koker)blindheid onderwijs en zorg te bieden. Nu reizen -op dit moment vijf of zes- leerlingen uit de regio dagelijks naar Breda.

De Witte Vogel wil zich blijven richten op passend onderwijs en zorg voor leerlingen met een meervoudige beperking en zich verder blijven specialiseren in de complexe EMG-problematiek.

Mogelijkheden, grenzen en randvoorwaarden, o.a. op de vijf velden van de voorzieningen

Arrangementen

Specifieke plannen voor (uitbreiding van) arrangementen binnen (V)SO, anders dan langdurige plaatsing in (V)SO.

Wanneer er ruimte is, dan zouden wij graag een arrangement aangaan met eventuele uitstroombestemmingen, in het kader van goede transitie naar arbeid/dagbesteding. Op dit moment is de wet/regelgeving hierin een beperking.

Externe dienstverlening

Specifieke plannen voor (uitbreiding van) externe dienstverlening vanuit het (V)SO.

Op dit moment zijn er geen plannen voor externe dienstverlening.

Bijlage- Protocollen en documenten

De school beschikt over de volgende protocollen en documenten en handelt dienovereenkomstig:

- Schoolplan
- Veiligheidsplan
- Klachten- en geschillenprocedure
- Protocol medisch handelen
- (Ziekte)verzuimbeleid en -protocol
- Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld
- Privacyprotocol
- Anti-pestprotocol
- Dyslexieprotocol
- Dyscalculieprotocol
- Scholingsplan
- Kwaliteitszorgplan
- Schoolgids
-
-
-
-
-
-